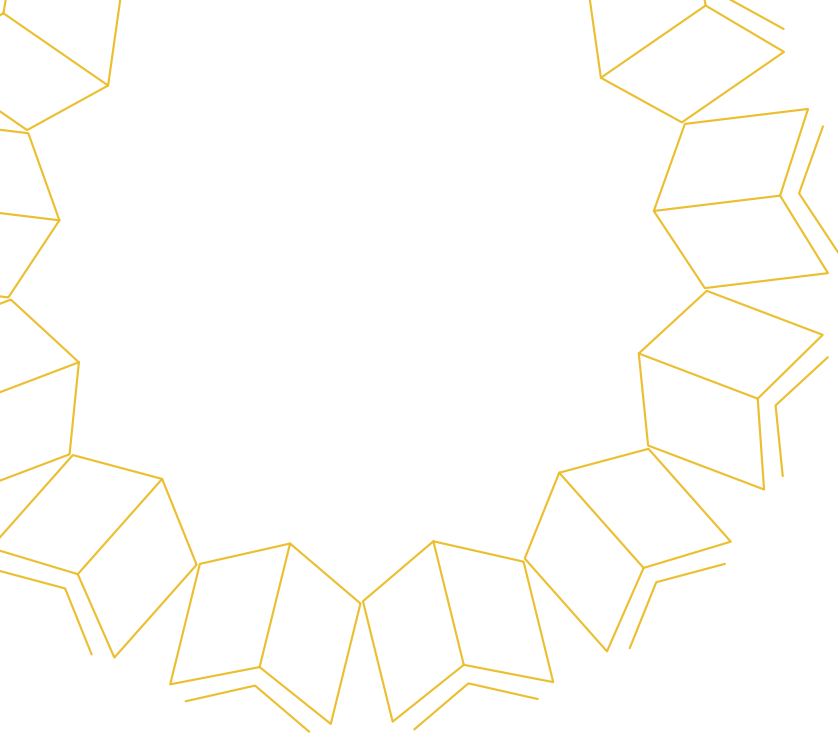

Vejledning til
LÆSEKREDSE

INDHOLD:

- **Introduktion til hæftet**
- **Hvad er en læsekreds?**
- **Hvordan starter du en læsekreds?**
Hvordan finder du medlemmer til en læsekreds?
Hvornår og hvor skal læsekredsen mødes?
- **Drejebog til et møde i læsekredsen**
Inden mødet – valg af bøger, forberedelse og anmeldelser og forfatterportrætter
Selve mødet – Kort analysemodel
- **Hvordan skaffer du bøger til læsekredsen?**

INTRODUKTION

På Herning Bibliotekerne har vi i mange år hjulpet læsekredse med at finde inspiration til bøger, der ikke kun er gode at læse, men også gode at diskutere.

Især nye læsekredsdeltagere har ofte efterspurgt en guide, der kan hjælpe med at åbne bøgerne op og få startet den gode bogsnak i kredsen. Dette vil vi gerne hjælpe med og derfor har vi udarbejdet dette hæfte, der kan være til inspiration for både nye og allerede eksisterende læsekredse.

I hæftet finder du gode råd til, hvordan du starter en læsekreds, og hvordan et læsekredsmøde kan forløbe. Derudover er der henvisninger til hjemmesider med anmeldelser og forfatterportrætter, samt en introduktion til hvordan du skaffer bøger til alle i læsekredsen.

Husk at du også altid kan søge råd og vejledning på dit bibliotek – vi hjælper gerne.

God læselyst!

HVAD ER EN LÆSEKREDS?

I en læsekreds bliver du ikke kun præsenteret for god litteratur, du møder også nye mennesker og får lov at høre andres tanker og idéer. Den fælles bogsnak skal gerne bidrage til, at deltagerne i læsekredsen deler deres indbyrdes læseglæde, bliver inspireret og får et mere nuanceret billede af den bog, alle har læst.

I snakken om bogen handler det ikke nødvendigvis om at blive enige, vide en masse om litteratur på forhånd eller at analysere bogen i alle detaljer, men derimod om at dele oplevelsen, følelsen og dine tanker om bogen.

HVORDAN STARTER DU EN LÆSEKREDS?

Er du på udkig efter en læsekreds, men ved du ikke, hvor du skal starte, så er her råd at hente:

- Du kan deltage i bibliotekets ”Vil du være med i en læsekreds?” arrangement, som finder sted både på hovedbiblioteket og på udvalgte lokalbiblioteker. Arrangementerne finder sted i september og januar. Her vil du have mulighed for at møde andre, der også gerne vil i en læsekreds og måske danne jeres egen kreds. Hold øje med herningbib.dk, hvor arrangementerne annonceres. **Det er gratis at deltage.**
- Derudover har vi på biblioteket i Herning en DR Romanklub. På herningbib.dk informerer vi hvert efterår om, hvornår man kan tilmelde sig romanklubben.
- Der eksisterer allerede mange private læsekredse, så derfor kan du også prøve at spørge ud i dit netværk. Måske kender én i dit netværk til en læsekreds, der mangler medlemmer?
- Lav et opslag på din Facebook profil eller i lokale grupper på Facebook. Der sidder garanteret andre derude i dit lokalområde, som også godt kunne tænke sig at være med i en læsekreds.

Hvor mange skal man være i en læsekreds?

Som ved al god samtale og debat handler det om balance. Færre end fire, og I kan risikere hurtigt at løbe tør for samtalestof. Flere end ti, og I risikerer at sidde for længe og vente på at komme til orde.

Hvornår og hvor skal læsekredsen mødes?

Typisk mødes læsekredsen én gang om måneden. Det er meget individuelt fra kreds til kreds, om man mødes privat, på caféer, kulturhuset eller på biblioteket.

På Biblioteket i Herning og på alle Herning Bibliotekernes lokalbiblioteker kan man altid finde et bord i en hyggekrog, hvor man kan sidde og snakke om bogen. På biblioteket i Herning er der derudover mulighed for, at kan man benytte studierummene i Dybet, hvis man gerne vil sidde lidt for sig selv.

På Biblioteket i Herning kan læsekredse også booke lokalet Kørner 2 på anden sal. Som læsekreds skal man henvende sig til biblioteket i god tid og forhøre sig, om lokalet er ledigt på det ønskede tidspunkt.

Læs mere om lån af mødelokale Kørner 2 her:
herningbib.dk/moedelokaler

DREJEBOG TIL ET LÆSEKREDSMØDE

Hvordan en læsekreds forløber, kan være forskelligt fra læsekreds til læsekreds, men som ny læsekreds, kan det måske være godt at have nogle guidelines at gå ud fra. Er du allerede i en læsekreds, kan du få inspiration til jeres læsning og efterfølgende diskussion af bøgerne.

// INDEN MØDET

Valg af bøger

Første skridt er selvfølgelig, at læsekredsen skal finde en bog at tale om.

Når I skal beslutte jer for, hvilke bøger I vil læse i læsekredsen, kan I starte med at indkredse nogle kriterier. Det kan eksempelvis være, at I vil læse klassikere, bøger fra et bestemt årti, ny dansk litteratur, prisvindende bøger eller noget helt andet.

I kan også lade valget af bøger gå på skift blandt medlemmerne i læsekredsen.

I kan hente inspiration til bogvalget på **herningbib.dk** under fanen "Gode læseoplevelser". På [herningbib.dk](http:// herningbib.dk) kan du på siden "For læsekredse" finde boglister med titler særligt målrettet læsekredse.

I kan også hente inspiration på **Litteratursiden.dk** , hvor der kan søges efter bøger med bestemte temaer.

Der er mange gode podcasts om litteratur, hvor man kan finde inspiration til nye læseoplevelser. Herunder f.eks. DR podcasten "Bogselskabet" med Anne Glad og "Skønlitteratur på P1". Begge podcasts kan streames direkte fra **dr.dk** og lyttes på din mobil eller tablet.

Den generelle erfaring fra læsekredse er, at bøger med en vis tyngde er dem der fungerer

bedst, når bøgerne skal diskuteres. Krimier og chicklit er skøn underholdning, men efterlader sjældent et behov for efterfølgende at diskutere indholdet med andre.

Forberedelse

Mange oplever, at det er en god idé med lidt forberedelse inden et læsekredsmøde.

Den første forberedelse er selvfølgelig at læse bogen grundigt igennem. Du kan eventuelt tage noter undervejs, så du ikke glemmer dine første betragtninger.

Anmeldelser, analyser og forfatterportrætter kan benyttes til inspiration. Nogle læsere er begejstrede for at læse anmeldelser og forfatterportrætter, inden de læser bogen, mens andre hellere læser anmeldelser efter endt læsning, så de selv kan danne sig en mening om bogen først.

Anmeldelser og forfatterportrætter

Nedenfor præsenteres en række links til websider, der indeholder anmeldelser og forfatterportrætter.

1. **Herningbib.dk:** Herning Bibliotekernes hjemmeside. I biblioteksbasen er der ofte en henvisning til anmeldelser under de fremfundne søgeresultater.
2. **Forfatterweb.dk:** Forfatterleksikon med uddybende og aktuelle artikler om både udenlandske og danske forfattere. Her er informationer om værker og biografiske oplysninger. Login med bibliotekslogin hjemmefra.
3. **Infomedia.dk:** Adgang til Danmarks største artikeldatabase. Her kan I søge i avisernes boganmeldelser. Adgang til databasen fra biblioteket. Hvis I er oprettet som brugere på Bibliotek.dk, kan I yderligere få adgang til avisanmeldelser hjemmefra.
4. **Litteratursiden.dk:** Bibliotekernes fælles litteraturside, der byder på inspiration i form af anmeldelser, temalister, oplysninger om forfattere og analyser af udvalgte værker. Fri adgang.

5. **Littuna.nu:** Interviews, anmeldelser og debat om litteratur skrevet af studerende ved Litteraturhistorie og Nordisk på Aarhus Universitet. Fri adgang
6. **Litteraturnu.dk:** anmeldelser og artikler skrevet med en litterær vinkel. Her er også fokus på de skæve bøger og dem, der trykkes i mindre oplag. Fri adgang
7. **Adl.dk:** Arkiv for Dansk Litteratur styres af Det Kongelige Bibliotek og Det Danske Sprog og Litteraturselskab. Her er fokus på klassisk dansk litteratur fra 1100-tallet med Saxo som den første repræsentant til 1938. I arkivet kan der søges på forfatter, litterær periode og titel. Fri adgang.

Du er altid velkommen til at henvende dig til personalet i biblioteket og få råd, vejledning og inspiration til læsekredsens næste læseoplevelse.

// SELVE MØDET

Vælg en ordstyrer

En vis styring er en fordel, så alle kan komme til orde. Derfor kan det være en god ide, at vælge en ordstyrer til hvert læsekredsmøde. Mange læsekredse lade ordstyrerposten gå på skift fra gang til gang. Ordstyreren kan introducere bogen med et kort oplæg, evt. med udgangspunkt i anmeldelser og forfatterportræt.

KORT ANALYSEMODEL

Åbn historien op og komme rundt om alle historiens facetter

For at åbne en tekst kan det være en hjælp at gå skematisk til værks. At analysere er at undersøge tekstens elementer i dybden. I kan zoome ind på fortælleren, personerne, genren eller måske måden, hvorpå teksten er skrevet. Det afhænger af bogen og ikke mindst jeres måde at læse bogen på. Et godt udgangspunkt kan være at starte med dét, der undrer jer mest. Fokus kan være forskelligt fra læser til læser, og en tekst kan analyseres med forskellige øjne. At vores for-ståelser, indtryk og analyser er forskellige er netop én af grundene til, at det er så spændende at tale sammen om læseoplevelserne.

Din læseoplevelse:

Start gerne med en hurtig runde, hvor alle kan komme med deres første umiddelbare oplevelse af bogen. Vær gerne konkret og kom med eksempler, så de andre får et billede af, hvad du ser for dig. Husk på, at det ikke handler om at finde det rigtige svar, men om hvad du oplevede, da du læste bogen.

Mulige spørgsmål til at tale ud fra:

- Hvad fik den dig til at tænke på?
- Hvad følte du, da du læste den? Og hvorfor?
- Hvilken stemning satte den dig i?
- Fik du den læst færdig? Hvis ikke, hvad fik dig så til at gå i stå?
- Minder den dig om andre bøger? På hvilken måde?
- Hvad er det, der står klarest i din hukommelse, efter at du har læst den?

Persontegning

Persontegningen i en bog er afgørende. Persontegningen kan indkredse bogens handling i forhold til personernes indre og ydre karakteristika, persontyper, psykologi og adfærd. Snakken kan indkredse: hvem er hoved- og bipersoner, hvad er deres relationer, væremåde, holdninger, selvopfattelse, og din opfattelse af personerne.

Mulige spørgsmål at tale ud fra:

- Er forfatteren god til at beskrive sine personer?
- Er de nuanceret beskrevet – eller en kliche?
- Er der nogen personer, du ikke kan lide? – hvorfor?
- Hvordan er hovedpersonen?
- Hvilken type menneske?
- Kan du sætte dig ind i hovedpersonens tankegang?

Handling

Handlingen er den fortællermæssige fremdrift i historien. Det der bringer personerne fra A til B. Sidehistorier og parallelle forløb kan være med at gøre fortællingen kompleks og nuanceret.

Mulige spørgsmål at tale ud fra:

- Hvilken handlingsmæssig struktur har bogen?
- Husker fortælleren at binde fortællermæssig sløjfe på alle tingene i historien?
- Slutter bogen, der hvor den skulle slutte?
- Er bogen for lang?
- Hvad ville du have skåret fra, hvis du havde skrevet bogen?
- Eller er den for kort?
- Hvad synes du mangler?

Sprog

Sproget er historiens byggesten og er helt afgørende for ens læseoplevelse. Sproget kan være helt enkelt minimalistisk eller overdådigt, ordrigt eller meget eksperimenterende.

Mulige spørgsmål at tale ud fra:

- Hvilket sprog har bogen?
- Har du tænkt over det, mens du læste?
- Hvordan vil du beskrive bogens sprog?
- Er forfatteren god til at skrive?
- Prøv at læse et afsnit op fra bogen, som du særligt godt kan lide eller synes er irriterende.
- Læs det op og hør, hvad de andre siger.

Skæve vinkler:

Hvis debatten om bogen trænger til en anden vinkel, så overvej at spørge om:

- Sælger forsiden og bagsideteksten bogen?
- Ville du have valgt anderledes?

Bibliotekets takeaway katalog

Få starthjælp til det første læsekredsmøde. Biblioteket vil gerne komme og hjælpe med råd og vejledning. Vi deltager en halv time, hvorefter I kan fortsætte læsekredsen.

Biblioteket hjælper også gerne hvis I er en læsekreds, der har brug for nye input og greb til at åbne teksten op.

Skriv til Litteraturformidler **Hanne Riis Nielsen**, bibhrn@herning.dk og vi aftaler nærmere.

Hvordan skaffer du bøger til læsekredsen?

Herning Bibliotekerne tilbyder lokale læsekredse at skaffe bøger til brug i gruppen

1. Kom i god tid - minimum 14 dage før bøgerne skal bruges - med en eller flere bogtitler til læsekredsen.
2. Oplys kontaktperson og dato for, hvornår bøgerne skal være klar til afhentning.
3. Biblioteket sørger for, at bøgerne er klar til rette tid.

Helt nyudgivne bøger og meget efterspurgte bøger kan være problematiske at skaffe. Hav gerne et alternativt ønske ved bestilling.

Lånetiden for bøger til læsekredsbrug er ekstraordinært 8 uger.

Husk, du kan altid henvende dig på biblioteket i betjent tid og få inspiration og hjælp til jeres næste bog til læsekredsen.

Kontakt os for bestilling:

biblioteket@herning.dk

Tlf.: 96 28 88 00

